

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

Затверджую
Голова Прогнозувальної комісії
Олег СКИДАН
_____ 2023 р.

ПРОГРАМА

**вступних випробувань в аспірантуру
за ОС «Доктор філософії»
галузь знань 21 «Ветеринарія»
спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»**

Житомир 2023

Програму підготували:

Галатюк Олександр Євстафійович – доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, фармакології та ветеринарної епідеміології;

Довгій Юрій Юрійович – доктор ветеринарних наук, професор кафедри мікробіології, фармакології та ветеринарної епідеміології;

Гуральська Світлана Василівна доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри внутрішньої патології, акушерства, хірургії і фізіології;

Кот Тетяна Францівна – доктор ветеринарних наук, професор, професор кафедри нормальної і патологічної морфології, гігієни та експертизи;

Горальський Леонід Петрович – доктор ветеринарних наук, професор, професор кафедри нормальної і патологічної морфології, гігієни та експертизи;

Сокульський Ігор Миколайович – кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри нормальної і патологічної морфології, гігієни та експертизи;

Карпюк Василь Варфоломійович – кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри внутрішньої патології, акушерства, хірургії і фізіології;

Грищук Геннадій Петрович – кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри внутрішньої патології, акушерства, хірургії і фізіології;

Гончаренко Володимир Васильович – кандидат ветеринарних наук, доцент, кафедри внутрішньої патології, акушерства, хірургії і фізіології.

Затверджено на засіданні приймальної комісії

Протокол № 3 від 03. 05. 2023 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Доктор філософії в галузі ветеринарної медицини (Phd in Veterinary Medicine) – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти.

Аспірант – особа, зарахована до вищого навчального закладу (наукової установи) для здобуття ступеня доктора філософії. Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура.

Мета програми – забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців галузі 21 «Ветеринарія», здатних до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем щодо діагностики, лікування та профілактики хвороб різної етіології, проведення власних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення та здійснення науково-педагогічної діяльності.

Тестові завдання зі вступу до аспірантури є невід'ємною складовою державної підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Програма тестових завдань зі вступу до аспірантури із спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» відбиває сучасний стан розвитку цієї науки і включає всі її найважливіші розділи, знання яких необхідне висококваліфікованим фахівцям.

Вступник до аспірантури із спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» має продемонструвати високий рівень теоретичної та практичної підготовки, знання загальних питань ветеринарної медицини, глибоке розуміння її розділів, а також уміння застосовувати свої знання для вирішення науково-дослідницьких та прикладних завдань.

До вступу в аспірантуру на конкурсній основі за спеціальностями ветеринарного спрямування приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності ветеринарного спрямування.

Програма випробувань для вступу в аспірантуру за освітньо-кваліфікаційним рівнем «доктор філософії» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина», спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» складена відповідно до місця та значення дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки магістра (спеціаліста).

Змістовними складовими програми тестових завдань зі спеціальності є курси «Морфологія сільськогосподарських тварин», «Акушерство, гінекологія, біотехнологія відтворення та основ андрології», «Лабораторна діагностика паразитозів тварин», «Епізоотологія та інфекційні хвороби тварин та птиці», «Діагностика і терапія тварин».

Вступні випробування до аспірантури проводяться екзаменаційною комісією шляхом тестування (50 тестових завдань). Орієнтовні тематики тестових завдань представлені до кожного курсу програми. Програма вступного випробування в аспірантуру базуються на передовому досвіді та програмах наукових досліджень кафедр і дозволяють поряд з отриманням ґрунтовної теоретичної підготовки провести фундаментальні наукові дослідження в різних галузях ветеринарної медицини. У відповідях на ці тестові завдання здобувач повинен продемонструвати високий рівень теоретичної і професійної підготовки, знання історії розвитку сучасної ветеринарної медицини, загальних її концепцій та методологічних підходів необхідних для продовження навчання і отримання ступеня доктора філософії.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ ДО АСПІРАНТУРИ
ЗА СВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИМ РІВНЕМ «ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 211 «ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА»**

Оцінювання знань вступників до аспірантури зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» виставляється за чотирибальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») за результатами виконання 50 тестових завдань. Для вирішення тестових завдань пропонується по чотири варіанти відповідей, одна з яких є правильною.

Кожне тестове завдання оцінюється в 4 бали.

Поріг – 100 балів, тобто 25 правильно виконаних тестових завдань.

Оцінка «відмінно» 168–200 балів.

Оцінка «добре» 132–164 балів.

Оцінка «задовільно» 100–128 балів.

Оцінка «незадовільно» 1–99 балів.

ТЕМИ З КУРСУ «МОРФОЛОГІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН У НОРМІ ТА ПРИ ПАТОЛОГІЇ»

1. Цитологія, гістологія та ембріологія – предмет їх вивчення, місце в системі біологічних наук та значення в підготовці лікаря ветеринарної медицини.
2. Поняття про норму в живому організмі, в динаміці індивідуального розвитку, адаптації, взаємозв'язок з екологічними факторами.
3. Принципи цілісності організму і його зв'язок з зовнішнім середовищем.
4. Клітинні мембрана. Склад цитоплазми. Гіалоплазма.
5. Елементний склад і фізико-хімічні властивості протоплазми. Мікроскопічна будова еукаріотичної клітини.
6. Типи тканин. Розвиток та його основні закономірності.
7. Морфофункціональна класифікація епітеліальної тканини, її розвиток, мікроструктура та функції.
8. Система лімфообігу, його будова, значення і функції.
9. Система кровообігу, його будова, значення і функції.
10. Морфофункціональна класифікація м'язової тканини, її розвиток, мікроструктура та функції.
11. Система кровообігу, його розвиток в онто – і філогенезі, особливості іннервації.
12. Морфофункціональна класифікація сполучної тканини, її розвиток, мікроструктура та функції.
13. Основні принципи філогенезу. Поняття про надійність і економність структур організмів і факторів, які визначають формоутворення.
14. Система лімфообігу, його будова, значення і функції. Основні дані про їх онто- і філогенез.
15. Морфофункціональна класифікація епітеліальної тканини, її розвиток, мікроструктура та функції.
16. Апарат руху. Його значення, розвиток і взаємозв'язок з різними факторами зовнішнього середовища.
17. Система лімфообігу, його розвиток в онто- і філогенезі, особливості іннервації.
18. Скелетні м'язи. Їх значення і функція. Філо- і онтогенез скелетних м'язів і їх взаємозв'язок з нервовою і судинною системою.
19. Функціональна характеристика м'язів в їх статистичному і динамічному стані. 20. Значення факторів руху у розвитку і росту скелетних м'язів.
21. Ранні стадії ембріогенезу. Гастрюляція. Шляхи гастрюляції. Зародкові листки та осьові органи, їх диференціація.
22. Ранні стадії ембріогенезу. Дроблення і його види.
23. Ембріональний розвиток риб і амфібій.
24. Кістка як орган, її ріст і розвиток.
25. Онто- і філогенез скелета, його сполучення, кровопостачання і іннервація скелета.
26. Органи імуногенезу і кровотворення. Морфологічна характеристика і основні дані про онто- і філогенез.

27. Стадії (періоди) внутрішньоутробного розвитку великої рогатої худоби і курей.
28. Залози внутрішньої секреції, їх будова, топографія.
29. Плацента і їх типи у свійських ссавців.
30. Залози внутрішньої секреції, їх розвиток, функція та значення.
31. Позарадкові органи свійських ссавців і птахів. Джелера їх розвитку і значення.
32. Морфологічна класифікація епітеліальної тканини, її розвиток, мікроструктура та функції.
33. Сечостатевий апарат самки.
34. Нервова система, її філо- і онтогенез. Автономна нервова система, її парасимпатична і симпатична частини.
35. Загальний покрив і його похідні, філо- і онтогенез.
36. Органи чуття, їх будова, розвиток, значення і функції.
37. Значення біопсії для розпізнавання патологічних процесів. Види біопсії.
38. Що розуміють під поняттям метаплазія, дисплазія. Наведіть приклади.
39. Загальна характеристика запалення (клінічні ознаки запалення, патогенез запалення, класифікація запалень). Поняття про альтерацію, ексудацію, проліферацію.
40. Дистрофія (етіологія, процеси, які виникають при дистрофії, класифікація дистрофії). Клітинні та позаклітинні білкові дистрофії. Змішані білкові дистрофії. Порушення пігментації (ендогенні та екзогенні пігменти).
41. Регенерація. Її види. Регенерація епітеліальної та сполучної тканин.
42. Регенерація кісткової, хрящової, жирової, м'язової тканин, крові, нервової тканини.
43. Поняття про вади розвитку та вродливості. Позаутробні вади розвитку.
44. Поняття про пухлини. Причини їх виникнення. Патогенез розвитку пухлин. Будова злоякісних пухлин (епітеліальних, сполучнотканинних).
45. Поняття про реактивність та резистентність організму. Види реактивності. Бар'єрні системи організму. Імунологічна реактивність організму (імунітет, його види).

Список рекомендованих джерел інформації

Базова література

1. Анатомія свійських тварин / Рудик С. К. та ін. Київ : Аграрна освіта, 2001. 575 с.
2. Борисевич Б. В., Лісова В. В. Патологічна анатомія тварин (загальна патологічна анатомія, органопатологія). Запоріжжя: Сору Art, 2017. 362 с.
3. Гістологія свійських тварин / Горальський Л. П. та ін. Житомир: ЖНАЕУ, 2020. 296 с.
4. Костюк В. К. Атлас анатомії свійських тварин. Osteологія. К.: Аграрна освіта, 2001. 78 с.
5. Костюк В. К. Атлас анатомії свійських тварин. Синдесмологія. Міологія. Вінниця: Нова книга, 2007. 75 с.
6. Луцик О. Д., Чайковський Ю. Б. Гістологія. Цитологія. Ембріологія. Вінниця: Нова Книга, 2018. 592 с.

7. Новак В. П., Бичков Ю. П., Пилипенко М. Ю. Цитологія, гістологія, ембріологія. К.: Дакор, 2008. 522 с.
8. Новак В. П., Пилипенко М. Ю., Бичков Ю. П. Цитологія, гістологія, ембріологія. К.: ВІРА-Р, 2001. 288 с.
9. Новак В. П., Мельниченко А. П., Бевз О. С. Практикум з лабораторно-практичних занять із цитології, ембріології та загальної гістології для студентів факультетів ветеринарної медицини та біологотехнологічного. Біла Церква, 2006. 57 с.
10. Новак В. П., Мельниченко А. П., Бевз О. С. Практикум зі спеціальної гістології з курсу «Цитологія, гістологія та ембріологія» для студентів денної форми навчання за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Біла Церква, 2013. 87с.
11. Патологічна анатомія тварин / Урбанович П. П. та ін. К.: Ветінформ, 2008. 896 с
12. Хомич В. Т. Лекції з цитології, ембріології та гістології свійських тварин. К: АграрМедіаГруп, 2012. 296 с.

Допоміжна література

1. Горальський Л. П. Хомич В. Т., Кононський О.І. Основи гістологічної техніки і морфофункціональні методи дослідження у нормі та при патології Житомир: Полісся, 2015. 288 с.
2. Довідник з цитології, ембріології та гістології свійських тварин: навчальний посібник / Горальський Л. П. та ін. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 260 с.
3. Загальна цитологія і гістологія: підручник. / Держинський М. Е. та ін. К.: Київський університет, 2010. 575 с.
4. Кот Т. Ф., Гуральська С. В., Житова О. П. Особливості анатомії м'ясоїдних тварин. Житомир: О. О. Євенок, 2019. 204 с.
5. Міжнародна ветеринарна анатомічна номенклатура. Латинською, українською і англійською мовами / В. Т. Хомич та ін. Київ, 2005. 388 с.
6. Морфологія собаки / Хомич В. Т. ін. Житомир: ЖНАЕУ, 2020. 508 с.
7. Новак В. П., Мельниченко А. П. Основи загальної ембріології. Методичні вказівки для студентів факультету ветеринарної медицини та зооінженерного факультету. Біла Церква, 2003. 58 с.
8. Попеско П. Атлас топографической анатомии сельскохозяйственных животных: В 3 т. Братислава : Природа, 1974. Т 1–3. 987 с.
9. Рудик С. К., Кот Т. Ф. Анатомія кішки. Частина 1. Апарат руху. Житомир : Полісся, 2011. 104 с.
10. Рудик С. К., Кот Т. Ф. Анатомія кішки. Частина 2. Система органів шкірного покриву. Нутрощі. Житомир : Полісся, 2012. 78 с.
11. Рудик С. К., Кот Т. Ф. Анатомія кішки. Частина 3. Серцево-судинна, лімфатична, нервова системи. Органи чуття. Житомир: Полісся, 2013. 104 с.
12. Рудик С. К. Курс лекцій з порівняльної анатомії : навчальний посібник. К.: Аграрна освіта, 2002. 108 с.
13. Хомич В. Т., Кот Т. Ф. Морфологія кози : навчальний посібник. Житомир : Полісся, 2016. 344 с.

ТЕМИ З КУРСУ «АКУШЕРСЬКО-ХІРУРГІЧНА ПАТОЛОГІЯ ТВАРИН»

1. Фізіологія вагітності. Вагітність, як фізіологічний процес: імплантація та розвиток ембріона, плода та плодових оболонок. Біологічне значення плодових оболонок, водної та сечової рідини.
2. Післяродовий період, його перебіг у різних видів тварин. Ознаки нормального перебігу та закінчення післяродового періоду.
3. Жовті тіла яєчника: класифікація, функція.
4. Акушерський сепсис: класифікація, діагностика, перебіг, лікування хворих.
5. Овогенез та фолікулогенез. Овуляція. Жовті тіла, їх розвиток, будова та регресія. Види жовтих тіл.
6. Акушерська диспансеризація: проведення і значення.
7. Статевий цикл та його ознаки: тічка, загальне збудження, охота та овуляція. Повноцінні та неповноцінні статеві цикли. Нейро-гуморальна регуляція статевої функції тварин, статеві гормони та їх застосування. Стимуляція та синхронізація статевого циклу.
8. Патогенетична терапія: застосування в акушерстві та гінекології.
9. Аборти, їх суть, види, клінічні прояви, лікування хворих та профілактика.
10. Пересаджування ембріонів – хірургічні та нехірургічні методи.
11. Причини виникнення пологів. Методи корекції та синхронізації часу пологів у тваринництві. Методи ущільнення пологів у корів, овець, свиней. Нові методи діагностики післяродових захворювань, їх лікування та профілактики. Основи отримання здорового приплоду та профілактики його захворювань.
12. Лабораторні методи діагностики вагітності та їх виробнича оцінка.
13. Функціональні розлади яєчників: гіпофункція, кіста, персистентне жовте тіло. Діагностика, симптоми, лікування хворих.
14. Затримання фетальної частини плаценти: причини, ознаки, лікування хворих, профілактика.
15. Кесарський розтин: обґрунтування необхідності виконання, оперативні доступи, хід оперативного втручання.
16. Субклінічний хронічний ендометрит: причини, перебіг, діагностика, лікування хворих.
17. Організація рододопомоги в господарствах – підготовка самок та родильних відділень, порядок дослідження роділлі, допомога при нормальних пологах, догляд за новонародженими та матір'ю.
18. Післяродовий парез (гіпокальціємія): причини, симптоми, перебіг, діагностика, лікування та профілактика.
19. Фізіологія та патологія родів. Роди, їх визначення та фактори, що їх обумовлюють. Анатомо-топографічні відносини між плодом та родовими шляхами.
20. Статеві рефлекси самців, залежність їх від зовнішніх та внутрішніх факторів, типи нервової діяльності. Гальмування статевих рефлексів.
21. Фетотомія: показання, протипоказання та методи її проведення.
22. Зв'язок хвороб та аномалій молочної залози з умовами утримання, годівлі, догляду, способів та техніки доїння.

23. Плацента, її плодова та материнська частини. Типи плацент, плацентарний бар'єр та його роль. Видові особливості взаємозв'язку між плодом та материнським організмом.
24. Особливості кровообігу у плода. Живлення зародка та плода в окремі фази його розвитку.
25. Культивування, короткочасне зберігання ембріонів та кріоконсервація ембріонів.
26. Видові особливості та тривалість вагітності у самок різних видів тварин. Розвиток та розміщення плода в матці в різні періоди вагітності.
27. Вплив вагітності на організм матері, її обмін речовин. Організація годівлі, утримання та експлуатації вагітних тварин.
28. Клінічні прояви та заходи боротьби з природженою, старечею, кліматичною, експлуатаційною, аліментарною, симптоматичною, штучною неплідністю.
29. Розповсюдження маститів серед тварин в нинішніх умовах ведення тваринництва. Вплив зовнішніх факторів на розвиток, функцію та патологію молочної залози.
30. Фізіологія та біохімія сперми. Сперма, її утворення, склад та видові особливості. Спермії, їх будова, рухливість та енергетика. Вплив факторів середовища (температура, осмотичний тиск, рН, хімічні та фізичні агенти і інші) на спермії. Способи захисту їх від температурного шоку.
31. Організація хірургічної роботи при проведенні масових операцій.
32. Підготовка хірурга до операції. Характеристика та способи застосування антисептичних засобів та екологічні аспекти їх застосування.
33. Класифікація хірургічних операцій за призначенням, характером виконання, їх зміст і принципи післяопераційного догляду за тваринами.
34. Визначення та основні принципи асептики і антисептики. Способи застосування антисептичних засобів та екологічні аспекти їх застосування.
35. Ускладнення при хірургічних операціях, їх запобігання та лікування. Вплив абіотичних і біотичних факторів. Перебіг операції.
36. Загальне та місцеве знеболювання. Характеристика основних анестезуючих речовин.
37. Травми і травматизм тварин. Класифікація травматизму та профілактика.
38. Загоювання ран за первинним і вторинним натягом. Ускладнення при загоюванні ран.
39. Хірургічна інфекція та її види. Умови, що сприяють розвитку хірургічної інфекції.
40. Новоутворення: класифікація та клінічна характеристика. Діагностика новоутворень та загальні принципи лікування.
41. Радикальні і консервативні методи лікування копит і копитаць.
42. Класифікація хвороб суглобів. Забій, роз тяжіння та вивих суглоба.
43. Запалення препуція: класифікація, діагностика та методи лікування.
45. Міозити і міопатози: класифікація, симптоми та лікування.
46. Паралічі нервів грудної і тазової кінцівок.
47. Реакція організму на травму. Причини, патогенез та методи лікування.
48. Розтяги, розриви та рани сухожилків і зв'язок.

49. Кон'юнктивіти: класифікація, діагностика та лікування.
50. Хвороби кісток: етіологія, патогенез та методи лікування.

Список рекомендованих джерел інформації

Базова література

1. Біотехнологічні і молекулярно-генетичні основи відтворення тварин / Яблонський В. А. та ін. Львів: Афіша, 2009. 217 с.
2. Борисевич В. Б., Борисевич Б. В. Ветеринарно-медична офтальмологія. К.: Арістей, 2006. 212 с.
3. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / Яблонський В. А., та ін. Вінниця: Нова книга, 2011. 608 с.
4. Відтворення сільськогосподарських тварин / Харута Г. Г., та ін. Біла Церква: БНАУ, 2012. 327 с.
5. Власенко В. М., Тихонюк Л. А., Рубленко М. В. Оперативна хірургія, анестезіологія і топографічна анатомія: підручник. Біла Церква, 2003. 512 с.
6. Загальна ветеринарна хірургія / Панько І. С. та ін. Біла Церква, 1999. 264 с.
7. Омеляненко М. М., Чупрун Л.О. Піометра кішок: монографія. Житомир: Полісся, 2014. 150 с.
8. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / В. А. Яблонський та ін. К: Мета, 2002. 319 с.
9. Спеціальна ветеринарна хірургія / Панько І. С. та ін. Біла Церква, 2003. 496 с.
10. Хірургія з анатомією коня / Калиновський Г. М. та ін. Житомир: ЖНАЕУ, 2016. 116 с.
11. Фізіологія та патологія розмноження великої рогатої худоби. / Калиновський Г. М. та ін. Житомир: ФОП Євенок О. О., 2014. 420 с.

Допоміжна література

1. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології / Яблонський В. А. та ін. Вінниця: Нова книга, 2006. 587 с.
2. Борисевич В. Б., Борисевич Б. В. Ветеринарно-медична офтальмологія. К.: Арістей, 2006. 212 с.
3. Власенко В. М., Тихонюк Л. А. Хірургія у молочному тваринництві. К.: Урожай, 1994. 174 с.
4. Кошовий В. П. Акушерсько-гінекологічна патологія у корів. Харків: Золоті сторінки, 2004. 154 с.
5. Криштофорова Б. В., Лемещенко, Ж. Г., Стегней. Біологічні основи ветеринарної неонатології. Сімферополь: Терра Таврика, 2007. 366 с.

ТЕМИ З КУРСУ

«ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА ПАРАЗИТОЗІВ ТВАРИН»

1. Прижиттєва діагностика захворювань, викликаних личинковими стадіями цестод.
2. Посмертна діагностика захворювань, викликаних личинковими стадіями цестод.
3. Новітні методи діагностики збудників бабезіозу та анаплазмозу.
4. Особливості паразитологічних досліджень за трематодозів тварин.

5. Дослідження біологічних переносників на предмет ураження збудниками гельмінтозів.
6. Методи, що застосовують для діагностики емеріозу та бореліозу.
7. Методи гельмінтолярвоскопічного дослідження: принципи, спрямування.
8. Методи флотаційного дослідження фекалій.
9. Гельмінто-дерматоскопічні методи досліджень.
10. Нематодози-зоонози (трихінельоз, токсокароз, олуланоз, анізакідоз). Відмінності у методиках діагностики цих захворювань.
11. Дирофіляріоз м'ясоїдних тварин та ситаріоз жуйних – особливості та методи діагностики.
12. Лабораторна діагностика акарозів м'ясоїдних.
13. Діагностика метастронгілозу та стронгілоїдозу.
14. Методи діагностики кровопаразитарних хвороб.
15. Диференційна діагностика бабезіозу жуйних і дрібних тварин.
16. Ентомологічні методи діагностики.
17. Особливості лабораторної діагностики балантидіозу свиней.
18. Діагностика хоріоптозу та отодектозу тварин.
19. Опишіть метод лабораторної діагностики кнемідокоптозу птахів.
20. Лабораторна діагностика псороптозу великої рогатої худоби.
21. Особливості діагностики демодекозу жуйних та м'ясоїдних тварин.
22. Метод застосовують для виявлення специфічних проти трихінельоз них антитіл.
23. Діагностика захворювань, що викликаються личинками оводів.
24. Діагностика сифункулятозу (педикульозу) тварин. Особливості морфологічної будови збудника.
25. Методи, що відносяться до гельмінто-урологічних досліджень.
26. Особливості морфологічної будови москітів, мошок та мокреців. Діагностика захворювань, що ними викликаються.
27. Особливості морфологічної будови тарганів та клопів. Діагностика захворювань, що ними викликаються.
28. Небезпечними для організму людини збудники інвазійних хвороб.

Список рекомендованих джерел інформації

Базова література

1. Апатенко В.М. Общая паразитология / Апатенко В. М. та ін. Харьков: Консум, 2005. 151 с.
2. Атлас гельмінтів тварин / Дахно І. С. та ін. К.: Ветінформ, 2001. 118 с.
3. Довгій Ю. Ю., Рудік О. В. Найпоширеніші протозойні та гельмінтозні хвороби свійських тварин України. Житомир: Житомироблдрукарня, 2019. 202 с.
4. Найпоширеніші інвазійні хвороби свійських тварин в Україні / Довгій Ю. Ю. та ін. Житомир: Полісся, 2012. 272 с.
5. Довгій Ю. Ю. Паразитарні та інфекційні хвороби м'ясоїдних тварин / Довгій Ю. Ю. Житомир: Полісся, 2016. 320 с.
6. Паразитология та інвазійні хвороби тварин / Галат В. Ф. та ін. К.: Вища освіта, 2003. 464 с.

7. Паразитарні хвороби м'ясоїдних тварин / Сорока Н. М. Житомир: Полісся, 2014. 216 с.

9. Інвазійні хвороби риб / Стибель В. В. та ін. Житомир, Полісся, 2016. 235 с.

Допоміжна література

1. Дахно И.С. Гельминтозы домашних животных Сумской области. Сумы, 1996. 82 с.

2. Двойнос Г.М., Харченко В.А. Стронгилиды домашних и диких лошадей. К.: 1994.

3. Довгій Ю.Ю. Трематодози жуйних тварин в забрудненій радіонуклідами та умовно чистій зонах. Київ: Видавн. центр НАУ, 2008. 114 с.

4. Пат. на корисну модель № 66145, Україна, МПК (2011.01) u 2011 06852, A61D 99/00. Спосіб копрологічної діагностики гельмінтозів і еймеріозів / Довгій Ю. Ю., Фещенко Д. В., Корячков В. А., Згозінська О. А., Бахур Т. І., Драгальчук А. І., Стахівський О. В.; заявник і патентовласник Житомирський національний агроекологічний університет. – заявл. 31.05.2011; опубл. 26.12.2011, Бюл. 24.

5. Чернуха В.К., Артеменко Ю. Г., Галат В.Ф. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин. К.: 1996.

6. Термінологічний словник з паразитології / Шендрік Л. І. та ін. Полісся, 2017. 86 с.

7. Гаевская А.В. Паразиты и болезни морских и океанических рыб в природных и искусственных условиях. Севастополь, 2004.

8. Dovhiy Yu. Yu., Rudik O. V. Challenges and achievements of medical science and education: collective monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2020. 430 p.

ТЕМИ З КУРСУ

«ЕПІЗООТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ ТВАРИН ТА ПТИЦІ»

1. Основні принципи протиепізоотичних заходів на території України.

2. Емерджентні та екзотичні інфекції.

3. Інструментарій, який потрібен для проведення профілактичних та вимушених щеплень у господарстві.

4. Номенклатура і класифікація інфекційних хвороб.

5. Методи введення алергенів.

6. Закономірності розвитку епізоотичного процесу і стадійність епізоотій.

7. Крайова епізоотологія та епізоотична географія, їх зв'язок з питаннями екології.

8. Порядок накладання і зняття карантину при сибірці..

9. Характеристика епізоотичного процесу (джерело збудника інфекції, механізм та фактори передачі, сприйнятливі тварини).

10. Основні групи дезінфекційних речовин.

11. Основні хвороби молодняка сільськогосподарських тварин та заходи боротьби з ними.

12. Диференційна діагностика Н'юкаслської хвороби, інфекційного ларинготрахеїту, інфекційного бронхіту та хвороби Гамборо.

13. Основні хвороби птиці, які зустрічаються в господарствах України. Засоби специфічної профілактики.

14. Специфічна профілактика хвороб собак (чума, інфекційний гепатит, парвовірусний ентерит).
15. Діагностика та заходи боротьби з інфекційними хворобами бджіл.
16. Вірусні хвороби риб та заходи боротьби з ними в рибоводних господарствах України.
17. Аерозольний метод профілактики та боротьби з інфекційними хворобами тварин.
18. Основні мікотоксикози та заходи боротьби з ними.
19. Діагностика грипу птахів.
20. Діагностика енцефалопатії ВРХ.
21. Заходи боротьби з грипом птахів. Застосування методу «стемпінг-аут».
22. Заходи боротьби з енцефаломієлітом ВРХ.
23. Профілактичні щеплення та діагностичні дослідження в конярстві.
24. Епізоотична ситуація щодо інфекційних хвороб коней в Україні.
25. Вірусні хвороби коней, що супроводжуються ураженням верхніх дихальних шляхів (мит, грип, сап, ринопневмонія), їх діагностика і диференційна діагностика.
26. Лікування та профілактика ринопневмонії коней.
27. Лікування та профілактика грипу коней.
28. Лікування та профілактика миту.
29. Профілактика та заходи боротьби з сапом.
30. Профілактика та заходи боротьби з інфекційною анемією коней.
31. Інфекційний процес та форми його прояву. Вплив факторів зовнішнього середовища на розвиток та прояв інфекційного процесу.
32. Поняття про природну резистентність та імунітет.
33. Алергічна діагностика інфекційних хвороб тварин.
34. Основи антибактеріального імунітету
35. Основи антивірусного імунітету.
36. Крайова епізоотологія та епізоотична географія, їх зв'язок з питаннями екології.

Список рекомендованих джерел інформації

Базова література

1. Вербицький П. І., Достоевський П. П. Довідник лікаря ветеринарної медицини. К: Урожай, 2004. 1280 с.
2. Головка А. Створення комплексного середовища для культивування збудників мікозів // Ветеринарна медицина України. 2004. №3. С. 15–16.
3. Забелло Є. М. Патологічна анатомія інфекційних хвороб тварин. К.: Аграрна наука, 1997. 340 с.
4. Загальна епізоотологія / Ярчук Б. М. та ін. Біла Церква, 2002. 420 с.
5. Калініна О.С., Панікар І.І., Скибіцький В.Г. Ветеринарна вірусологія: Підручник. К.: Вища освіта, 2004. 240 с.
6. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. К.: Вища освіта, 2002. 320 с.
7. Матринюк О. Г. Визначення ефективності лікування дерматомікозів у котів // Науковий вісник НАУ. 2005. № 91. С. 184–187.
8. Панікар І.І., Скибіцький В.Г., Калініна О.С. Практикум з ветеринарної вірусології. Суми: Козацький вал, 1997. 220 с.

9. Практикум із загальної епізоотології / Ярчук Б. М. та ін. Біла Церква, 1999. 265 с.

10. Практикум із загальної епізоотології / Литвин В. П. та ін. К., 2003. 340 с.

Допоміжна література

1. Інфекційні хвороби великої рогатої худоби / Кравців Р. та ін. Львів, 2002. 211 с.

2. Лейкоз великої рогатої худоби / Домбровський О. Б. та ін. Біла Церква, 2003. 144 с.

3. Панікар І. І. Скибіцький В. Г., Калініна О. С. Практикум з ветеринарної вірусології. Суми: Козацький вал, 1997. 240 с.

4. Туберкулез животных и меры борьбы с ним / Кассич Ю. Я. и др. К., 1990. 186 с.

5. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин / Литвин В. П. та ін. Біла Церква: БДАУ. 240 с.

ТЕМИ З КУРСУ «ДІАГНОСТИКА І ТЕРАПІЯ ТВАРИН»

1. Основні методи клінічного дослідження.
2. Методи дослідження лімфатичних вузлів.
3. Методи дослідження поведінки тварини.
4. План дослідження серцево-судинної системи.
5. Основні синдроми серцево-судинної недостатності.
6. Основні синдроми при ураженні органів дихання.
7. Техніка зондування стравоходу, передшлунків і шлунка у тварин.
8. Основні методи дослідження печінки.
9. Прояви синдром колік.
10. Схема дослідження сечовидільної системи.
11. Схема дослідження нервової системи.
12. Методи дослідження органів чуття.
13. Методи дослідження волосяного покриву і шкіри.
14. Дослідження акту дефекації та його розлади.
15. Загальне дослідження птиці.
16. Методи введення лікарських речовин.
17. Вплив екологічних факторів забруднення зовнішнього середовища на розвиток перикардиту травматичної етіології.
18. Клінічні ознаки у корови за позитивною пробтою на травматичний перикардит.
19. Профілактика захворювань серцево-судинної системи.
20. Основні симптоми при крупозній пневмонії. Диференціація її від бронхопневмонії і бронхіту.
21. Профілактика хвороб дихальної системи.
22. Класифікація колік.
23. Класифікація гастритів і їх лікування.
24. Синдроми за хвороб печінки.
25. Профілактика хвороб печінки.
26. Класифікація та основні синдроми за хвороб сечовидільної системи.

27. Класифікація анемії.
28. Класифікація хвороб центральної нервової системи.
29. Хвороби надниркових залоз.
30. Хвороби прищитоподібних залоз.
31. Хвороби щитоподібної залози.
32. Ендемічний зоб, основні симптоми та лікування.
33. Післяродова гіпокальціємія, основні симптоми та лікування .
34. Кетоз, симптоми та лікування.
35. Диспепсія новонароджених телят, симптоми та лікування.
36. Авітамінози у новонародженого молодняка, симптоми та лікування.
37. Гостре розширення шлунка у хутрових звірів, симптоми та лікування.
38. Уролітіаз симптоми та лікування.
39. Пероз, симптоми та лікування.
40. Подагра, симптоми та лікування.

Список рекомендованих джерел інформації

Базова література

1. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин / Левченко В. І. та ін. Біла Церква, 2004. 608 с.
2. Ветеринарна клінічна біохімія / Левченко В.І. та ін. Біла Церква, 2002. 400 с.
3. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин. Левченко В.І. та ін. Біла Церква, 2004. 410 с.
4. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / Судаков М.О. та ін. Київ: Урожай, 1991. 144 с.
5. Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Якимчук О.М., Маринюк М.О. Практикум з клінічної діагностики хвороб тварин. К.: «ЦП»КОМПРИНТ». 2017. 307 с.

Допоміжна література

1. Анатомія свійських тварин / Рудик С. К. та ін. Київ: Аграрна освіта, 2001. 575 с.
2. Внутрішні незаразні хвороби тварин / Судаков М. О. та ін. Київ:Мета,2002. 362 с.
3. Ветеринарна клінічна біохімія / Карташов М.І. та ін. Харків: Еспада, 2010. 400 с.
4. Грушанська Н.Г., Якимчук О.М. Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин. К.: ЦП"КОМПРИНТ, 2017. 607 с.